

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput IV. Fletus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

admoti? ubi aromata, ubi balsamata
 ubi transmarina suffimenta? [a] *Erit
 pro suavi odore fœtor.* Vel ut Vatablus
 vertit, [b] *Erit pro muscotabes.* Quid
 agetis, si contingat vos in hanc arden-
 tem conjici fornacem, pice bullien-
 tem, sulphure fœtentem, tenebris hor-
 ridam, fumo vaporantem? In illo ste-
 rili solo non erunt horti, non tempe,
 non viridaria, ubi violas & rosas, ubi
 lilia & narcissos, quos naribus admo-
 veatis, invenietis: Ne vos, ut hædos
 illos tartareos infestet æternus fœtor,
 ostote hîc [c] *Christi bonus odor.*

F L E T U S.

V *Æ* vobis qui ridetis, quia lugebitis,
 & flebitis. [d] Afferit D. Bonaven-
 tura damnatorum fletum fore tam
 copiosum, ut si singulorum damna-
 torum asservarentur lachrymæ, tan-
 tum olim ex iis confici lachrymarum
 posset, quantum est aquarum in toto,
 quantus patet, Oceano. Nihil sanè,
 prout

a *Isa.* 3. b *2. Corinth.* 1. 15. c *2. Cor.* 2.
 d *Luc.* 6.

prout res habet , dicit S. Bonaventura : adde proinde tu vasto Oceano tot lachrymas , quot aquarum guttas , non modò Rhenus , vel Scaldis , sed & cætera totius orbis flumina , non modò uno die , sed omnibus retrò sæculis in mare exonerarunt : quot guttæ pluviæ ab orbe condito in terram defluerunt ; adde porrò tantum insuper lachrymarum , quantum fuit in abyſſo illa immensa , primâ mundi luce à Deo conditâ : adde , si ita vis , decuplo , centuplo , imò & millecuplo , denique quantum voles plura ; nil hæc omnia ad immanem illum quem damnatus quilibet effundet fletum. Illa siquidem omnia finita sunt , hic fletus est futurus infinitus. Beatus Macharius dicit in inferno lachrymas fore igneas , quæ comburant corpora. Edent præterea horrendos ejulatus , gemitus , clamores , inconditos strepitus sonorum , qui in maxima illa caverna tonitruorum instar latè remugient. Illic collachrymantibus oculis , adgemiscente

te

te pectore , ductis ex corde suspiriis ,
 evocato ex pulmonibus lamentabili
 clamore , & miserabili ejulatione ,
 infinities verba illa ingemi-
 nabunt : [a] *Ergò erravimus à via
 veritatis , & justitiæ lumen non luxit
 nobis ? Accipite flebiles damnatorum
 elegias & funebres nœnias ex S. Eph-
 rem : [b] Tunc amarissimè illachry-
 mantes , ejulantesque dicunt : O quo pa-
 cto in negligentia , atque torpore tempus
 nostrum transegimus ! ô quomodo illusi
 sumus ? quomodo Divinam Scripturam
 audientes , irridentesque nos ipsos irri-
 simus ! Ibi Deus loquebatur nobis per
 Scripturas , & non attendebamus ; hic
 jam nos clamamus , & ipse suam à no-
 bis faciem avertit. Quid nobis prode-
 runt fines mundi ? Ubinam qui nos ge-
 nuit Pater ? Ubi qua nos peperit mater ?
 Ubi filii ? Ubi amici ? Ubi divitiæ ? Ubi
 substantia , atque possessiones ? Ubi tur-
 ba ? Ubi convivium ? Ubi varii , & in-
 tempestivi cursus ? Ubi Reges atque po-
 tentes ? Quomodo à nullo illorum sal-
 vari modò possumus , neque verò nobis
 a Sap. 5. 6. b Trac. de Abre. opem*

opem adferre? At penitus derelicti sumus, & à Deo & à Sancto ejus. Hæc erant quæ pangent miseri carmina. Quanta dementia, non prævenire fletibus fletum: in valle lachrymarum effusè redire, & quidem amisâ Dei gratiâ, ac jure ad cælestem gloriam? Et hoc est quod S. Thomam adeò præ aliis omnibus capere se non identidem dicere solitum ferunt: quî videlicet fieri posset, ut qui se peccati lethalis reum sciret, læto, atque hilari unquam animo esse posset: utpote qui se tantis fletibus, atque mœroribus obnoxium esse intelligeret.

Sed quid miramur, miratum fuisse D. Thomam? cùm plurimi sic vitam instituant, ac si damnatorum supplicia, essent vigilantium somnia, aut anicularum deliria? Hinc nisi viderint aliquem ab orco reducem: vel legant epistolam aliquam ab inferis scriptam; & pœnarum illarum indicem, non credunt. Itaque, ne quid ad hujus articuli veritatem confirmandam deesset; permisit subinde Deus, etiam

etiam à damnatis, damnatorũ pœnas, scriptis inde litteris confirmari, [a] Cùm enim vir quidã profligatissim⁹, ab uxore suã blandè corripere, & officiosè admoneretur, ut ad frugem rediret, è cæno emergeret, ne, ut Divini è Cathedrâ verbi præco minabatur, æternas flammâs incurreret. Maritus ad hæc uxoris verba: Abi, ait, stulta, tu credis serio hæc à Concionatoribus dici? Comminiscuntur hæc & fingunt, & Inferorum cruciatus exaggerant, ut panico timore homines deterreant, & in officio contineant: quia si Infernus sit, nec ne, Deus scit. His dictis, repentinâ morte correptus, teterrimum fumum emittere cœpit: exilit lecto mulier, vocantur ancillæ, afferuntur lumina; & ecce truncum jacens cadaver, in carbonem fumigantem conversum, invenitur, has literas carbone Inferni descriptas in manu tenens: *Jam certus factus sum, quod sit infernus.* Ita nimirum, qui Evangelio non credunt, hâc ratione

a Garcias T.2.452. Conci. Evang.

tione erudiuntur , misso scilicet igne
 de cælo , ut ait Jeremias : [a] *Misit*
ignem in ossibus meis ; & erudivit me.
 Nullus opportunior, qui nos erudiat,
 & doceat timorem Domini, Magister,
 quàm hic ignis, mente, & crebrâ co-
 gitatione expensus , & ante oculos
 propositus. Hoc ultimum est, quod
 cælestis ille Medicus, ad salutem jam
 propè depositam conservandam, ad-
 hibet remediũ. Sicut cum tumor ulce-
 rosus in corpore fit ; & blanda phar-
 maca non prosunt, ferrum adhibetur
 candens, & adurens : sic Deus, post-
 quam pietatis remedia, postquam la-
 chrymarum suarum antidota ; post-
 quam sanguinis sui adhibuit pharma-
 ca ; nec illa prosunt, ferrum, & flami-
 mas adferri mandat. Quod ne nobis
 accidat ; hîc oculos fidei amplissimè
 aperiamus, quæ Deus minatur suppli-
 cia, identidem contemplemur:
 ne oculos, quos hîc clausit
 culpâ ; postea aperiat
 pœna.

Fa-